

Бібліотека у форматі Д

фахове видання з питань обслуговування дітей

Зоя Рушак, провідний бібліотекар
науково-методичного відділу
Миколаївської обласної бібліотеки
для дітей ім. В.О. Лягіна

Національна бібліотека України для дітей

- Електронний каталог
- Віртуальна довідка
- Карта сайту

Наша адреса:
03190, Київ, вул. Януша Корчака, 60

- Українська
- Русский
- English

Пошук по сайту

Підписатися на новини бібліотеки

Головна сторінка ● Електронні ресурси ● Бібліотека у форматі Д^о ●

Про бібліотеку

- Загальна інформація
- Режим роботи
- Контакти
- Структура
- "Вікно в Америку"
- ЗМІ про бібліотеку
- Спонсори
- Благодійний фонд розвитку
- Державні закупівлі
- Вакансії

Послуги та сервіси

- Новини
- Замовлення екскурсій
- Бібліотечні події
- Онлайн-проекти
- Читацькі об'єднання
- Психологічна служба
- Віртуальна довідка
- Версія для слабоворих

Електронні ресурси

- Електронний каталог
- Електронна бібліотека
- Видання бібліотек для дітей
- Інтерактивні ресурси
- Ключ
- Почитайко
- Т.Г. Шевченко для дітей
- Книжковий експрес
- «Україно, ми твої діти» (серія)
- Бібліотека у форматі Д^о**
- Природа і людина (рек. покажчик)

плідної співпраці. Свої рекомендації, пропозиції
metodist@chl.kiev.ua

Бібліотека у форматі Д^о

Шановні колеги!

Продовжує свою роботу науково-популярний журнал «Бібліотека у форматі Д^о», а саме — бібліотека у форматі «ДИТИНСТВА». На сторінках нашого видання обговорюються актуальні проблемні питання функціонування мережі спеціалізованих бібліотек для дітей; розглядаються нові

нормативно-правові аспекти функціонування бібліотек для дітей з професійним досвідом

літератури, визначні діячі літератури, а також ве-спрямованої на пошу оновлення їх матеріал бібліотек як важливих

рекомендації, пропозиції

Головна Про бібліотеку ✖ Електронний каталог Електронні ресурси ✖ Віртуальна довідка

Бібліотека – читачам ✖ Моя Миколаївщина ✖ Бібліотекарям ✖ Бібліотечні блоги

Підвищення кваліфікації

[Професійні зустрічі \(по роках\)](#)

[Майстерня творчості](#)

Сайти періодичних видань України:

[Бібліотека у форматі Д^о](#)

[Бібліотечний форум: історія, теорія і практика \(електронне видання\)](#)

[Вісник Книжкової палати \(науково-практичний журнал\)](#)

“БібліоКре@тив”-2021

Професійні новини

Дитячі бібліотеки Миколаївської області

Планування і звітність

Підвищення кваліфікації

Консультації фахівців

Соціологічна діяльність

Методичні видання

Література у обмінному фонді

ООРДИНАТИ:

Миколаїв, вул. Спаська, 66

03190-10; 37-63-10

+380-66-55

@ukr.net

Час роботи:

Понеділок з 9.00 до 18.00, вівторок з 9.00 до 17.00

Субота, неділя

Субота, неділя

Бібліотека у форматі Д°

№ 3 (2021)

№ 2 (2021)

№ 1 (2021)

№ 4 (2020)

№ 3 (2020)

№ 2 (2020)

№ 1 (2020)

№ 4 (2019)

Постійні рубрики:

- *Слово головного редактора*
- *Професійне спілкування*
- *Соціальне партнерство*
- *Вітчизняний та зарубіжний досвід*
- *Пам'ятні дати*
- *Книги-новини*

Національна бібліотека України для дітей
Українська асоціація працівників бібліотек для дітей
Щоквартальний науково-практичний журнал

БІБЛІОТЕКА *D*⁰ У ФОРМАТІ

3/2021

Світлана ХАВУСТОВА

№4, 2019

завідувач редакційно-видавничого сектору науково-методичного відділу Черкаської обласної бібліотеки для дітей

У світі хештегів і сторіз: наш досвід підкорення інстаграму

Для створити профіль Черкаської обласної бібліотеки для дітей у мережі «інстаграм» з'явилася як альтернатива досить популярній нашій сторінці у «ВКонтакте». При розробці контент-стратегії акаунта на новій для нас платформі ми ставили перед собою наступні завдання.

1. Наповнення сторінки має бути унікальним, вказувати, що у бібліотеки є власне обличчя серед інших схожих профілів. Сторінка має відрізнитися від нашого представництва в мережі «Фейсбук», нашого сайту та YouTube-каналу. Немає сенсу дублювати ті самі фото й відео з інших наших профілів, оскільки ми розраховуємо на іншу аудиторію й маємо на увазі особливості самого додатку «інстаграм» із його спрямованістю на візуальну презентацію. Відповідно до цих особливостей має також вирізнятися стиль й обсяг супровідних текстів у публікаціях.
2. Аудиторія нового профілю має за віком збігатися з основною масою читачів нашої бібліотеки. Тобто, це діти обох статей віком від 10 до 18 років, які так само шукають заміник мережі «ВКонтакте» або відразу долучаються до інстаграму як до популярного в молодіжному й підлітковому середовищі інструменту самопрезентації.
3. Структура акаунта повинна бути стрункою, чітко організована й прогнозована. Інформацію за-

плановано подавати в рубриках, за кожною з яких закріплений конкретний день. Це дає змогу читачам відстежувати цікаві саме їм дописи.

4. Матеріали сторінки мають відгукватися на актуальні тенденції з просування інстаграм-представництва і максимально використовувати можливості цієї платформи для популяризації нашої бібліотеки й читання загалом.

Оскільки опис сторінки і її заголовки в інстаграмі мають обмеження в кількості символів, бібліотеку було зареєстровано під назвою «Cherkasy regional kids library» (українською її назва перевищує ліміт, а вилучення бодай одного з елементів спотворить зміст). В біо-(описі сторінки) було вирішено подати перелік рубрик та два речення-характеристики у формі слоганів: «Світ читання, натхнення й спілкування!» та «Тиша в бібліотеці – це не про нас».

Назви рубрик зафіксовані у вигляді хештегів. Це дозволяє користувачам переглядати всі публікації, що викладаються під таким заголовком і час від часу повертатися до них. Загалом ми використовуємо низку унікальних хештегів, розроблених спеціально під наші рубрики та бібліотеку. Зокрема: #Лис_Букс, #живі_книги, #chobdd. Для назв інших рубрик використані хештеги низької частотності: #що_почитати, #розумна_думка, #випадкове_фото.

До кожної рубрики розроблено свій набір хештегів, якими супроводжується кожна публікація в цій рубриці. Плюс тексти доповнюються спеціальними хештегами до конкретної теми публікації (наприклад, іменем автора, назвою його книги). Наші постійні хештеги: #бібліотекадлядітей, #дитячікниги, #читати_модно, #книголюб, #книгоман, #читай, #книжка, #read, #books, #booklove, #bookaddict, #bookstagram, #читатиукраїнською,

<http://chobd.ck.ua>

<https://www.instagram.com/chobdd/>

Рубрики сторінки:

#розумна_думка

#випадкове_фото

#живі_книги

#що_почитати

#Лис_Букс

Черкаська ОБД

Світлана МОЛІТЧУВА

завідник інформаційно-бібліографічного відділу КСД Рівненської обласної бібліотеки для дітей Рівненської обласної ради

СЕРВІСИ ВЕБ 2.0

В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ РОБОТИ

Для інформаційно-бібліографічного відділу карантин не став загрозою важким випробуванням, тому що значна частина роботи за звичних умов пов'язана з використанням Інтернет-ресурсів, у т. ч. сервісів веб 2.0. Безумовно, каталогізування документів, створення баз даних статей електронного каталогу було приуважено, натомість відповідно до плану роботи облігографічного відділу стримуляли свої зусилля на створення різноманітних електронних ресурсів.

Сучасна ситуація знову довела актуальність створення у 2015 році корпорації «Бібліотекет». Зростає інтерес до одиоманного сайту, збільшилася кількість підписників сторінки «Facebook». Вже п'ятий рік постить інформаційно-бібліографічний відділ Рівненської ОБД адміністратору роботу об'єднання бібліотек для дітей Рівненської області зі створення інтерактивних ресурсів. За час існування корпорації зустрічі з учасниками на базі обласної кінотеатру відбувалися лише двічі: проведено тренінг з опанування сервісом LearningApps.org та семінар

«Корпорація «Бібліотекет»: стан та перспективи розвитку» за підсумками першого року діяльності.

Вся наша комунікація як раніше, так і в умовах карантину здійснюється в онлайн-режимі: через електронне листування та віртуальну дошку для спільної роботи з використанням сервісу Padlet. Особливо незамінним цей сервіс є при плануванні тематичних інтерактивних завдань на наступний рік.

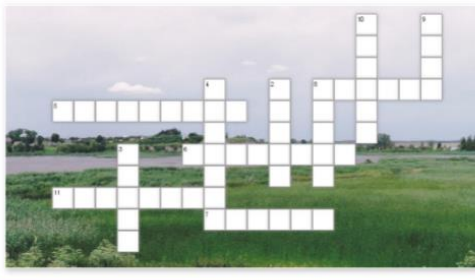
Питання актуальності SMM (social media marketing) для бібліотек було розглянуто на семінарі за підсумками першого року роботи. Створена на Facebook сторінка сайту «Бібліотекет», яка популяризує інтерактивні ресурси та сприяє збільшенню використання бібліотеками України.

Основою наповнення сайту «Бібліотекет» – інтерактивні завдання LearningApps.org. У зв'язку з переходом на дистанційну освіту в Європі та інших країнах сайту цей сервіс на початку карантину мав дві функції: функціонування. Створення для підтримки процесів навчання ресурс по-прежнему використовується в рази більше, а його творці досить оперативно вносять зміни. Дітям різного віку подобаються онлайн-пазли та ребуси. Створювати їх також допомагають сервіси веб 2.0. У Jigsaw Planet є можливість перетворити завдання зображення (логотип, скановану обкладинку книги тощо) на онлайн-пазл, отримати код для вставки на сайт або блог. Сервіс «Ребуси українською» має корисну опцію генерування ребусів. Це допомагає без пошуку авторських прав створювати власні комп'ютерні програми.

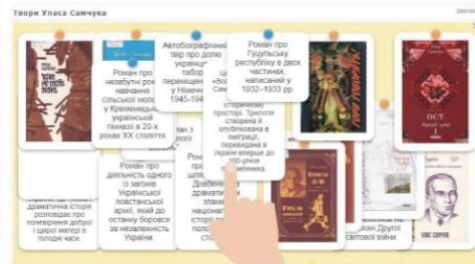
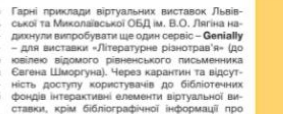
Щодо презентацій, то за винятком традиційного PowerPoint працівники відділу використовують сучасні можливості сервісу Powtoon для створення анімованих презентацій. Недоліком безкоштовної версії ресурсу можна назвати лише присутність на слайдах логотипу, але простота у використанні та можливість завантажити презентацію на YouTube заслуговують на те, щоб скористатися ресурсом.

В умовах дистанційної роботи працівники відділу продовжують популяризувати літературу за допомогою інформаційних списків, віртуальних виставок. Дорослих користувачів, які проводять малечу в бібліотеку, інформують віртуальні виставки-поради «Для вас, батьки!». Два розділи виставки пропонують класичну й сучасну книжкову новинку українських та зарубіжних авторів, третій розділ допомагає батькам визначитися з вибором літератури для читання дітям. Віртуальна виставка створена на сайті Tilda, перевагою якого є сучасний дизайн, інтуїтивно зрозумілий інтерфейс тощо.

Гарні приклади віртуальних виставок Львівської та Миколаївської ОБД ім. В.Ос. Лягана надихнули випробувати ще один сервіс – Genially – для виставки «Літературне різнобар'я» (до ювілею відомого рівненського письменника Світлани Шморгуна). Через карантин та відсутність доступу користувачів до бібліотечних фондів інтерактивні елементи віртуальної виставки, крім бібліографічної інформації про видання, містять посилання на тексти оповідань, тлумачення, аудіофайли його творів у проєкті «Почитай» Національної бібліотеки України для дітей, відеозаписи програм місцевого телебачення, які присвячені Світлані Шморгунової.

В епоху інформаційного перенавантаження все популярнішими стають графічні методи подання інформації, зокрема у форматі картинок з вибором літератури для читання дітям. Спроби використання Інфографіки в роботі відділу застосовувалися раніше для візуалізації річних звітів про роботу, інструкцій

КОРІСНІ ПОСИЛАННЯ:

- padlet**
Сервіс для спільної роботи.
URL: <https://padlet.com/>
- rebus1.com**
URL: <http://rebus1.com/>
- genially**
Віртуальні виставки.
URL: <https://genially.com/>
- powtoon**
Анімовані презентації.
URL: <https://www.powtoon.com/uk/>
- pixabay**
Безкоштовний фотосток.
URL: <https://pixabay.com/>
- wordart.com**
Українська графіка.
URL: <https://wordart.com/>
- canva**
Інфографіка.
URL: https://www.canva.com/uk_ua/
- jigsawplanet**
Діагностика.
URL: <https://www.jigsawplanet.com/>

<http://rdobd.com.ua>

Сервіси веб 2.0 В умовах дистанційної роботи

Рівненська ОБД

www.jigsawplanet.com

Удаление фона на... Говоримо українськ... Методист ОБУ Хер...

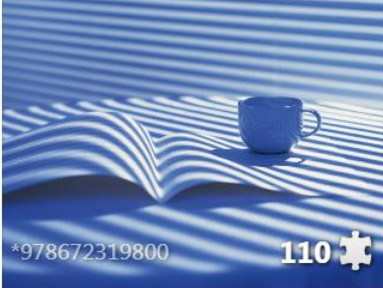

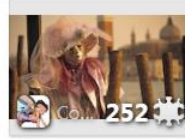

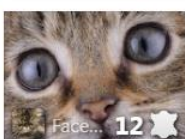

Главная Исследовать Создать Искать... Регистрация Войти

Случайные пазлы

 Win... 12	 Litt... 98	 Ag... 108	 M... 180	 M... 240	 Ch... 273
--	--	---	--	---	---

We noticed you're using an ad blocker.
We show only one banner on a page and we rely on the advertising, please turn off your ad blocker for this site, thank you.

Избранные пазлы Больше

 *978672319800 110	 Lans... 40	 Prett... 96	 HER... 35	 Com... 252
 *4765889 108	 *76765... 108	 Agar... 49	 BY T... 54	 Kitten... 40
 Bo... 192	 Ma... 99	 Face... 12	 re... 135	 Mi... 108
 Daisies... 252	 I'm... 120	 Cora... 45	 235386... 150	 1... 300

Jigsaw Planet

Сервіс для створення онлайн-пазлів

rebus1.com/ua/

Головна

Ребуси

Генератор ребусів !!

Історія ребусів

Як розгадувати ребуси

Як скласти ребус

Довідник

Математичні ребуси

Криптарифми

Калькулятор ребусів !!

Розв'язуємо мат. ребуси

Історія мат. ребусів

Як розв'язувати ребуси

Логічні ігри

Українські загадки

Прислів'я та приказки !

ЧаПи

Зворотній зв'язок

Корисні посилання

Мапа сайту

Ребуси

Ребус - загадка, у якій слово або фраза зображені у вигляді малюнків, поєднаних з літерами, цифрами, нотами та іншими знаками. Ребус - одна з найпопулярніших та поширених ігор. Ним можна зашифрувати прислів'я, приказки, уривки з віршів, слова та окремі фрази. Слово "ребус" походить від латинського res (річ). [Дізнатися більше](#)

На нашому сайті зібрані тисячі цікавих ребусів для дітей та дорослих. А за допомогою чарівного генератора одним натисканням кнопки можна перетворити в ребус будь-яке слово чи фразу.

Ребуси

Ребуси для дітей та дорослих з відповідями

Генератор ребусів

Перетворіть в ребус будь-яке слово чи фразу

Історія ребусів

Історія виникнення ребусів

Як розгадувати ребуси

Правила розгадування ребусів

Математичні ребуси

Математичні (числові) ребуси

Генератор ребусів

Будь-яке слово чи фраза українською мовою під силу нашому генератору ребусів. Не вірите? Переконайтеся самі:

ребус

дитячий дорослий

Випадковий ребус

Х Е Ц Р І

Натисніть на забраження для збільшення.

Математичні (числові) ребуси:

Приклади математичних ребусів та криптарифмів:

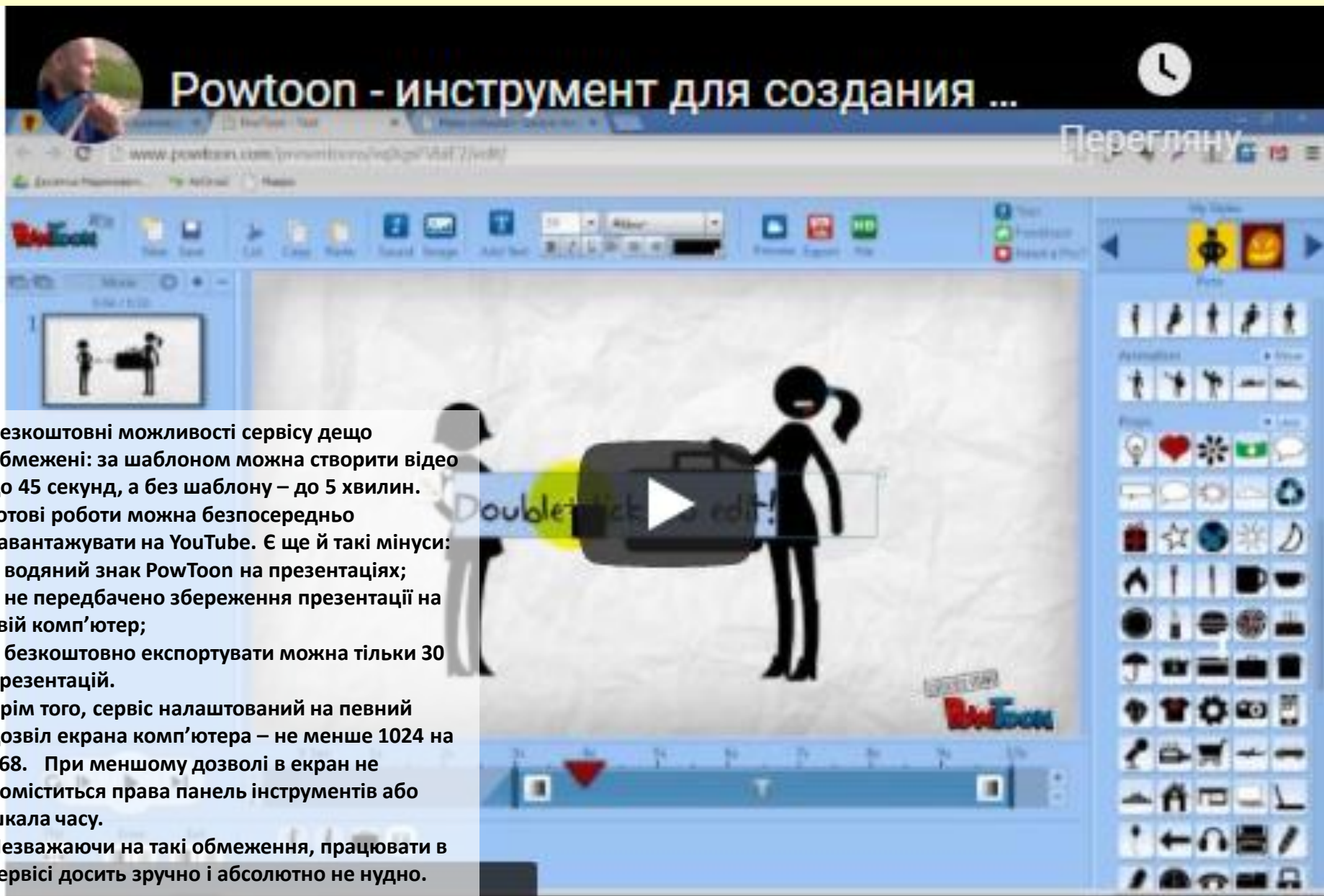
SEND+MORE=MONEY

Випадковий математичний ребус:

Д Р А М А

rebus1.com

Сервіс для створення онлайн-пазлів

Powtoon - инструмент для создания ...

www.powtoon.com/.../video/2017/07/20/...

Перегляну

Безкоштовні можливості сервісу дещо обмежені: за шаблоном можна створити відео до 45 секунд, а без шаблону – до 5 хвилин. Готові роботи можна безпосередньо завантажувати на YouTube. Є ще й такі мінуси:

- водяний знак PowToon на презентаціях;
- не передбачено збереження презентації на свій комп'ютер;
- безкоштовно експортувати можна тільки 30 презентацій.

Крім того, сервіс налаштований на певний дозвіл екрана комп'ютера – не менше 1024 на 768. При меншому дозволі в екран не поміститься права панель інструментів або шкала часу.

Незважаючи на такі обмеження, працювати в сервісі досить зручно і абсолютно не нудно.

**Сервіс для створення анімованих презентацій,
з можливістю завантажити їх на YouTube**

Genially

view.genial.ly/5e7b796adedef70e46f7c3b8/interactive-image-literature-riznotrava

Головна сторінка... Удаление фона на... Говоримо українсь... Методист ОБУ Хер...

Шморгун Є. Ключ-трава : наук.-худож. кн. / Є. Шморгун ; худож. І. Ком'яхова, О.Лебедева. - К. : Веселка, 1990. - 231 с. : іл.

Дізнайся про Євгена Шморгуна та його книги

genially

Сервіс для віртуальних виставок

У **Весвітній день сміху** запропонували вебдобрірку кумедних книжок.

Відзначили **День їжі на пальці**, пригостили родину давнього пролетаря з інтеграції. З Бейкер і Ді. Рі «Навколо світу з інтеграцією. Атлас смаків», **день авіації і космонавтики** познайомили довгих читачів із космічним веселитвом за допомогою дитячих енциклопедій, в онлайн-форматі мали з майбутніми астрономами та космонавтами в інтерактивну гру-плакат «Гайда у космос», розроблену бібліотекарями.

Дні довідки презентували «ТОП-10 книг котів» і «Маст-тав-лист» для тих, хто любить ікві. Юні знавці тваринного світу перевіряли знання у вебквізі «Дивосвіт природи», агаляли про важливість бережливого ставлення до природи. Сподобалась інтернет-відвідувачам бірка «Здорові книжки для здорової малечі», вчуть турбуватися про своє здоров'я.

тиждень — улюблене свято українців, тому підготували заборозним родинам святково-енциклопедичні забавки: гру-акторську «Беличчій онат», кросворд «Смакочуни пасочку», май-р-класи з виготовлення величезного вікна-д писанок «Величчій дивосвіт», насно підготували до **Міжнародного дня ромомі** (2 травня), аби дізнатися про зирки і актики, найбільший астероїд, дивовижні маньки, допомогли тематична добрка книжок ом із романтичною презентацією «Астроном і поєві» та інтерактивні вправи (кросворд доржок планетарія», вікторина «Як місяць до ця в гості ходив»), переду ще багато святкових подій, а відпо-м і нових онлайн-активностей разом із запо-мими дитячими бібліотеками.

і урізноманітнити карантинне дозвілля, дитя-бібліотеки запровадили проєкт «Надземні екскурсії». Інтернет-користувачі вже здійс-м виртуальні екскурсії до 8 відрим музеїв у, манували Японією за допомогою кні-3. Фабін-воської-Міжж «Банай. Японія для итливки»; подорожували Україною разом із иго-мандрівкою» та ознайомилися із заком минулим річного краю за допомогою лу вебподорожж «Топ-10 легенд заповідно-ка та онлайн-екскурсії від Національного овнірка «Хортиця». Та на цьому проєкті не ви-пако. Далі буде ще цікавіше! Вибачте, а про-ти час з користю, бібліотеки для дітей Запоріжжя пропонують познавальні розваги в ках проєкту «Бібліотека не дасть нудувати!» — рошуємо разом читати і грати!; роднену вір-ину «Відгадай книжкове ПЕТРО», красча-мвебру «Моє Запоріжжя» та інші різноманітні онлайн-вікторини з цікавими питаннями та відпо-ми. Вони об'єднані певними темами й адапто-і відповідно до віку дитини.

Пам'ятаємо й про навчання. За підтримки Dinternal Ediscapion та видавництва Realizor надіємо безко-штові послуги з вивчення англійської мови учням 1-4-к класів, підліткам 11-15 років та підготуємо з англійської мови до ДПА та ЗНО. Сьогодні в усьому світі тривають стрімкі процеси діджиталізації. Не секрет, що найбільше полюб-ляють «комп'ютерні штуки» саме діти та підлітки. Адже їм властиво швидко освоювати все нове і навіть вигадувати власні новації. Тож про-понуємо вебресурси і знайомимо з книжками, що допоможуть юним програмістам-початківцям опанувати мистецтво програмування.

А ще радимо звернути увагу на мікс-листівку «Кодекс викраденого інтернет-користувача», аби привертало написати електронного листа, сплі-кувалося в чат, висловлюючи свою думку, знай-ти нових друзів.

До впродви юним городанам прийшовся і проєкт «Поманей за читанням», ініційований Централь-ною бібліотекою. Побачивши, що юні читчі активні, але узаменені на карантині, що їм не вистачає творчих активностей, до яких вони звикли в на-ших закладах, бібліотекарі запропонували челе-дрд: зробити і викласти на фейсбук своє фото або фото близьких з книгою з поменом і помені-мчитанням. Спочатку до проєкту долучилися активні читчі заповідних дитячих бібліотек, потім й інші міста, а далі проєкт набрав обертів. Наразі у члендрі понад 200 шагувальників читання не тільки в Україні, а й з інших держав. Віковий діа-пазон учасників теж досить широкий — найменш-му у віку 4 місяці, а найдосвідченіші — 92 роки. Проєкт зацікавив і місцеві ЗМІ. Інформацією ділилися «2 канал», «Суспільне Запоріжжя», «ТВ 5», портал «Акцент». Зважаючи на таку зацікавленість, багаточис-сельні відгуки і подяки, заповідні дитячі біблі-отеки запровадили наступний проєкт — «Маленькі серйозні читання». Для участі в ньому необхідно знати цікаве вірочитання дітей або дорослим і додати їх у YouTube за хештегом #маленькісер-йознічитання. За доєсть короткий час до проєкту вже долучилися понад 30 читачів. Вони різні за віком та читачькими уподобаннями, але схожі в одному — вони люблять читати! Тож, ці проєкти не тільки підняли настрої учас-ників, об'єднали за інтересами, але й вмотиву-вали читати і саме головне, що показали — чита-ти дійсно цікаво, корисно і модно! В умовах карантину бібліотекарі ще й астигають підвищувати кваліфікацію. Уже пройдено навчан-ня на дистанційних мурсах і вебінарах на платфор-мах «Дні. Цифрова освіта», «Європростір», «Культу-ра і креативність», «ВУМ online», «Prometheus», «Воукраїнська онлайн-школа бібліотечного жур-наліста» та ін. Завдяки набутим знанням співро-бники зробили навички роботи з вебресурсами та вдредними користувачами; зуміли адаптувати

навані та створити нові розробки для інтернету, систематизувати накопичений досвід. Тож, на черзі нові проєкти, спрямовані на по-далше інформування постійних і потенційних користувачів щодо сучасного дитячого чита-ня, надання їм цікавої та корисної інформації, рекламування ресурсів та інноваційних послуг дитячих бібліотек Запоріжжя.

Також Центральна бібліотека ЦБС для дітей м. Запоріжжя виборала право долучитися до проєкту «Твори культуру: бібліотечні інноваційні послуги», що реалізується ВГО «Українська бі-бліотечна асоціація» за підтримки Бароельського Союзу (програма «Дні Європи»). Патнерами проєкту виступили публічні бібліотеки м. Ораку (Данія) та Білоруська бібліотечна асоціація. У конкурсі брали участь понад 100 учасників. Пере-можцями стали 26 бібліотек України і 7 біблі-отек Білорусі. Це був доволі складний конкурс, який вимагав високого рівня спеціальності і вра-ховував іоне креативне мислення, відповідаль-ність та досвід роботи у схожих проєктах. Тож, ідеї представили Центральною бібліотекою ЦБС для дітей м. Запоріжжя, зацікавили експертів і пройшли відбір.

Наразі переможці розпочали навчання у дан-ських та українських фахівець, за результатами якого кожен учасник розробить і впровадить нову інноваційну послугу для розвитку креатив-них індустрій у своїй бібліотеці та презентує її на

Хі Львівському міжнародному бібліотечному фо-румі. Знання, набуті під час цих навчань, будуть поширені і серед співробітників ЦБС для дітей м. Запоріжжя, а це надасть сприятливе подаль-шому розвитку дитячих бібліотек, культурної та творчої індустрії міста. Новації, втілені у діяль-ності ЦБС для дітей, креативний підхід до проєк-ції читання забезпечать юним заповідним можливості отримувати культурні послуги на сучасному рівні.

Ірина ЦИПОРОВА

заступник директора ЦБС для дітей м. Запоріжжя

Бібліофайли «Флешчитання»

Восвітня пандемія COVID-19 увнесла свої корективи у звичайний ритм життя. Багато людей перейшли на дистанційні форми роботи.

Дитячі бібліотеки Запоріжжя також працюють в онлайн-форматі, спрямовуючи свою діяльність на виконання найважливішого завдання сьогодні — підтримати членів громади, надавши їм можливість комфортного перебування в умовах ізоляції, залучити родини до сумісного читання та самовдосконалення. Розуміючи всі складнощі, з якими зустрічаються родини з дітьми під час карантину, бібліотекарі допомагають їм зберегти слух, пропонують змістовні, безкоштовні, зручні та перевірені вебресурси, які збагачують читачий досвід.

Пам'ятаючи вислів Ніла Геймана — «Найпростіший спосіб виховати грамотних дітей — навчити їх читати і показати, що це приємна розвага...», бібліотекарі в умовах карантину активізували роботу з провадженн читання та впроваджують власні інноваційні напрацювання в інтернеті. Уже реалізується низка вебпроектів. Серед них «Фокус на читання», він включає огляди-знайомства «Книги незвичного формату: інтерактивні, книжки-алігати, книжки-квести». Зацікавила користувачів серія онлайн-презентацій «Дитяче читання: 12 книг про видатних людей».

Представляємо до уваги вебдобрірку книг для сімейного читання, що дарують утішку. Юнім читачам пропонуємо зануритися онлайн у таємничий світ книжок М. Павленко, пригодницьких романів-фентезі, активно готуватися до літніх пригод із захоплюючими детективами для дітей від А. Кокотихи. Інтересую користувачів веб-оглядами-триччаннями «ТОП-10 двооголосуваних новинки». Для гарного самопочуття рекомендуємо «вживати» книжкові вітамінчики, жити доволі пригодно в захоплюючому детективі «Три дошки борщів». А тим, хто не має можливості прочитати цю «смачку» книгу, запропонували чудову альтернативу — переглянути мультфільм, де казку читає актор В. Горнякський. Аби трохи розважитися, запрошуємо до читання та перегляду тижневу книгу В. Ніктенко «210 добрих справ» або буктрейлерів, створених бібліотекарями. Доброю традицією ЦБС для дітей м. Запоріжжя є проведення будь-яких свят разом зі своїми читачами. І навіть карантин не перешкоджає цьому. Ми лише перенесли місце зустрічі з наших приміщення до домівок читачів і запропонували їм іншій увазі проєкт «Інформаційний календар читачів». В його рамках у **Міжнародний день дитячої книги та Весвітній день книги і авторського права** здійснили екскурс в історію дитячої книги, розповіли про моводом, але дуже цікаві факти про книги, переглянули лялькову виставу у виконанні юних акторів-читачів. **День мультфільмів** відвідували онлайн-переглядом мультфільмів, створених за сюжетами дитячих книг.

Досвід ЦБС для дітей м. Запоріжжя

Катерина ТОЛОКНОВА,
провідний методист відділу бібліотечного маркетингу
Центральної міської бібліотеки для дітей
ім. Ш. Кобера і В. Хоменка м. Миколаєва

Ірина БАЗИЛЕНКО,
завідувач відділу бібліотечного маркетингу
Центральної міської бібліотеки для дітей
ім. Ш. Кобера і В. Хоменка м. Миколаєва

НОВІ МОЖЛИВОСТІ: МИКОЛАЇВСЬКІ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ДІТЕЙ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ

Карантин вніс свої корективи в культурне життя країни. Через пандемію коронавірусу було скасовано всі масові заходи, а обслуговування користувачів у бібліотеках заборонено. Цей час бібліотечні фахівці використали для підвищення своєї кваліфікації та впровадження інноваційних форм роботи з використанням новітніх технологій.

ВІРТУАЛЬНА РЕАЛЬНОСТЬ
Центральна міська бібліотека для дітей
ім. Ш. Кобера і В. Хоменка м. Миколаєва та

її філії весь цей час спілкувалися з користувачами дистанційно. Всі без виключення дитячі бібліотеки працювали у віддаленому режимі та надавали віртуальні послуги, брали участь у загальноміських та всеукраїнських онлайн-марафонах, челенджках та флешмобах, присвячених знаменним подіям. А ще створювали для користувачів ресурси на допомогу навчанню і дозволяли: бази даних, віртуальні путівники та виставки, буктрейлері, інтерактивні плакати та постери, подорожі цікавими ресурсами інтернету та багато іншого. Користувачі стали учасниками віртуальних вікторин, конкурсів малюнків та фотоконкурсів, онлайн майстер-класів та квестів тощо. Інтернет-представництвом для такої роботи став вебсайт Центральної міської бібліотеки для дітей ім. Ш. Кобера і В. Хоменка www.kinder.mksat.net, бібліотечні блоги «Бібліотека города №», «Vbiblioteka», «Вікноце в Америку», «Ш@фа методиста» та сторінки дитячих бібліотек у соціальній мережі «Facebook». Не скасовувались зустрічі в рамках бібліотечного проєкту «АртГурман», який було започатковано в Центральній бібліотеці для знайомства з талановитою та неординарною молоддю на-

шого міста. З перших днів карантину наші читачі могли поспілкуватися з миколаївськими художниками Василем Нікітним, Стефанією та Германом Чаплигіними, Алісою Грабко, Лілеєю Залотоцькою у віртуальному форматі на сторінці нашої бібліотеки у фейсбук.

Постійна рубрика дитячих бібліотек на сторінках у соціальній мережі «Фейсбук» під хештегом **#Читання.Карантин.Бібліотека** систематично поповнювалась онлайн-оглядами літературних новинок, цікавих журналів, віртуальними майстер-класами, які проводили бібліотечні працівники для своїх користувачів.

Для тих, хто полюбляє спорт, започатковано цикл онлайн-зустрічей з Марією – нашою читачкою, призеркою чемпіонату України з естафетного бігу та рекордсменкою Миколаївської області. Її відеорозминки допомагали всім охочим підтримувати себе у формі, вести здоровий спосіб життя.

Бібліотечні працівники знають давно, що діти без казок та театру не уявляють свого дозвілля, тому ми маємо чудових друзів і партнерів – **акторів Миколаївського академічного обласного театру ляльок**. Онлайн-вистави за творами улюблених дитячих письменників прикрашали довілля маленьких глядачів.

Інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку для майбутніх лідерів» – спільний проєкт Посольства США та бібліотек України – багато років працює в Центральній бібліотеці. Отримувати цікаву, актуальну та корисну інформацію про США користувачі мали змогу у віртуальному форматі. Наприклад, для старших користувачів створено цикл відеоглядів навчальної та

художньої літератури, а для найменших – веб-гляд книг англійською мовою «Читаємо разом з Білосніжкою!» та відеопрезентацію нової серії книг SmartKoala: розумна ручка та інтерактивні книжки для вивчення англійської мови у формі гри. Працівники центру активно спілкуються зі своїми читачами на сторінках фейсбук. Для них бібліотекарі створили нову рубрику «Dance with us». У цій рубриці пропонували огляд танців та музики для різних вікових груп, за допомогою яких можна було не тільки весело рухатися, а й вивчати англійську. Ажде всім відомо, що з піснями вивчати мову набагато легше.

Усі без виключення дитячі бібліотеки нашого міста з нетерпінням чекали на закінчення вимушеної паузи в безпосередньому спілкуванні з читачами, запрошуючи їх на сторінки соціальної мережі «Фейсбук», блогів, сайтів, пропонуючи чимало ресурсів, за допомогою яких можна було цікаво та з корисно провести час, залишаючись вдома. Бібліотекарі постійно професійно самодосконалювалися та безпосередньо брали участь у багатьох вебінарах.

ТИЖДЕНЬ ДИТЯЧОГО ЧИТАННЯ

До найочікуванішої події року – **Всеукраїнського тижня дитячого читання** – завжди долучаються усі дитячі бібліотеки. У ці дні відбуваються літературні зустрічі, театралізовані свята, відкриття нових творчих імен, знайомство з новими книгами, проходять акції та конкурси. У бібліотеках завжди гамірно, весело, велелюдно... Цьогоріч свято проходило у новому форматі – на теренах інтернету.

Усі охочі могли скористатися **електронними ресурсами** за творчістю багатьох видатних письменників, а саме віртуальними виставкою «Країна Воеводда Нестайка» та прогулянкою «Фантастичними сайтами Джона Толкіна», вебкслонцією «Заповідник казок: екранізації книги Станіслава Лема, Володимира Рутківського, Кіра Бульчова», вебпостером за творчістю Ж. Верна «Надзвичайні подорожі та фантастичні пригоди». Усі вони отримали багато переглядів та позитивних відгуків наших читачів. Обрати книгу за смаком допомагали кліпі за сюжетом твору: «Снігова королева» Г.К. Андерсена, «Чарівник Смаргадого міста» О. Волкова, «Супер-Б» з фрикадельками» В. Нестайка, «Аліса у країні див» Л. Керолла, «Маленький принц» А. Екзюпері та багато інших.

Карантин не завадив проведенню знакових для міста літературних подій. Традиційна щорічна **виставка місцевих видавців «Миколаївська книга»** відбулась у дистанційному режимі. Зазвичай під час цієї виставки в бібліотеках ЦМБ для дітей ім. Ш. Кобера і В. Хоменка проходить багато цікавих презентацій книг і творчих зустрічей, а всі дитячі бібліотеки міста разом

МИ БРАЛИ АКТИВНУ УЧАТЬ:

у вебінарах, організованих America House Kyiv та Посольством США в Україні (у рамках проєкту «Вікно в Америку для майбутніх лідерів»); «Діти та інтернет: проблеми та рішення в 2020 році»; «Історична книга для дітей – привід для діалогу»; організованих Представництвом ЄС в Україні в рамках проєкту «Інформаційна підтримка ЄС – бібліотекам для дітей та юнацтва в Україні»;

у громадському обговоренні проєкта Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» та у інтернет-конференції «Бібліотеки в умовах пандемії COVID-19», організованих Українською бібліотечною асоціацією.

ПРОЙШЛИ ОНЛАЙН-КУРС

«Що робити з дітьми та молоддю у громадах під час та після карантину», організатором якого був БФ «Українська Галицька Фундація».

із миколаївськими письменниками та поетами долучаються до цієї визначної події. На карантині пройшли літературні зустрічі онлайн. Користувачам дуже сподобалися відеозвернення миколаївських авторів Віри Марущак, Тетяни Купрівич, Ірини Грунської, Олександра Синова, Ангеліни Крихелі, Тетяни Свірської, Геннадія Борисова, під час яких вони читали власні твори та очікує ділитися творчими планами. Дитячі бібліотеки активно долучалися до загальнономіських культурно-мистецьких пам'яток акцій, ініційованих Управлінням з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської міської ради. Ці заходи також проходили в онлайн-форматі.

НИКОЛИ ЗНОВУ

До Дня визволення Миколаєва від нацистських загарбників у соціальній мережі «Фей-

сбук» пройшов флешмоб під хештегом #МиколаївПеремога #ЗалишайсяВдома, ініційований Управлінням з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської міської ради. До цієї події долучилися всі охочі. Користувачі та бібліотекарі декламували вірші, присвячені тим буремним подіям. Активну участь у флешмобі брали школярі та молодь міста Миколаєва. Ми впевнилися, що юне покоління з повагою ставиться до історичного минулого міста.

До 75-річчя перемоги над нацизмом у Другій світовій війні спеціалісти нашої бібліотеки створили відеоролик «Діти війни», який взяв участь у 12-годинному телемарафоні «Миколаїв. Перемога – 75» в ефірі місцевого телеканалу «Март». Цього ж дня ми запросили всіх охочих долучитися до поетично-пісенного флешмобу «Голоси пам'яті», щоб згадати про ті героїчні дні разом із друзями та партнерами – миколаївськими письменниками, поетами, композиторами, акторами, співаками, студентами і, звісно ж, нашими читачами.

менниками, поетами, композиторами, акторами, співаками, студентами і, звісно ж, нашими читачами.

ЄС НА КНИЖКОВІЙ ПОЛИЦІ

Дитячі бібліотеки щороку проводять заходи до Дня Європи, а також активно долучаються до проведення загальнономіських заходів.

Цьогоріч бібліотеки нашої системи долучилися до проекту «Інформаційна підтримка ЄС – бібліотекам для дітей та юнацтва в Україні» (за підтримки представництва Європейського Союзу в Україні) та отримали ресурси для поширення інформації про Європейський Союз, європейську інтеграцію України. В усіх дитячих бібліотеках міста були оформлені інформаційні куточки «ЄС на книжковій полиці», а поки діяти карантинні заходи, наші користувачі здійснювали віртуальні подорожі країнами Європи «Європа нашими очима».

КАЗКОВА КРАЇНА ЗБИРАЄ ДРУЗІВ

Міжнародний день захисту дітей – найулюбленіше свято дітвори – Центральна міська бібліо-

тека для дітей ім. Ш. Кобера та В. Хоменка та її бібліотеки-філії завжди відзначали шумно, весело і драйвово! Багато років поспіль бібліотекарі проводили свято у парку, зоопарку, організували чудове «Свято на Проспекті» та пропонували читачам театралізовані свята, відкриття нових творчих імен, знайомство з новими книгами, зони для читання просто неба та ще багато чого цікавого.

Цього року наші юні читачі здійснили відеоподорож сторічками улюблених казок «Казкова країна збирає друзів» та повідагували загадки про казкових героїв. Для старших підготували вебмарафон «Давайте читати хороші книги» та вебграфічний календар «Казки поважного віку». Із задоволенням взяли участь у заходах, ініційованих Національною бібліотекою України для дітей: Всеукраїнському конкурсі дитячого фотомалюнка «Мрійник року» та Всеукраїнській акції «Під парасолою».

Лариса ЛЮБОВА

директор
ОКЗ «Львівська обласна бібліотека
для дітей-
Львівської обласної ради»

ЛІТЕРАТУРА ЯК МІКСТУРА, або ЯК МИ В КАРАНТИН ПРАЦЮВАЛИ

*А*х, які грандіозні плани були на цю весну! Які мрії! Які сподівання! Бібліотеці – 80 років: ювілейні проекти, міжнародні зустрічі, святкування з читачами, піар, привітання, подарунки...

Дрібна, невидима оком «істота» все зруйнувала. Причому не тільки в масштабі бібліотеки, в планетарному масштабі! Весь світ зупинився, подумав і... почав жити далі в нових умовах. Ми рухалися разом зі світом...

Бібліотека закрилася на карантин. Перші дні наші читачі не вірили в це і телефонували по декілька разів на день: «Чи правда, що бібліотека не працює?», «Чи можна взяти книжки?», «Чи можна прийти?». А ми тим часом посилено думали, як зробити, щоб бібліотека не зникла з життя читачів, що зробити, щоб прийти до них у дім, чим допомогти тим, хто цієї допомоги потребує?

Бібліотека відкрилася у мережі. Ми розробили чіткий план роботи. Дякуючи АБІС Коха, без діла не залишався ніхто: бібліографи й далі розписують журнали, формують покажчики, створюють дописи для свого аристократичного «Бібліограф», обробка і зберігання занурилися в електронний каталог: редагують бібліографічні записи, доставляють обкладинки, сигли зберігання і редагують, редагують... До віртуальної поради бібліотечного психолога записуються у чергу, онлайн-помічник Левчик на сайті бібліотеки бувально завалений різноманітними питаннями – від правильних відповідей на кросворди до прохання створити бібліографічний список для дипломної роботи. І кожне потребує ретельної відповіді та коліткої роботи бібліотечників-адміністраторів ресурсу. Методисти у віддаленому режимі працювати не звикати, вони й раніше надавали десятки довідок і консультацій телефоном, електронною поштою, виставляли консультації та огляди у «Блог ноті методиста», тільки тепер обсяг такої роботи зріс у рази.

А ось для тих, хто звик працювати з «живим» читачем, – це була нова і незвична ситуація. Але ідей та задумів з'явилося багато.

Декілька років тому в бібліотеці було організовано бібліотералевитину виставку «Література

як мікстура». Пригадавши цю назву, вирішено було розпочати одноімений проєкт, в якому бібліотекарі обмінюються думками про прочитане, рекомендують книги, які подобаються особисто їм або їхнім дітям. Коли ми проаналізували кількість переглядів і лайків наших дописів, то зрозуміли – ми обрали правильний шлях. Бібліотералевитина чи навіть бібліотекотералевитина виявилася затребуваною. Тоді ми систематизували наші віртуальні проєкти та розробили «Календар книжкової вакцинації». І ось що у нас вийшло. Щоденна доза книгопорад у проєкті «Література як мікстура». Щопонеділка також з'являється у фейсбуці кілька авторських проєктів-дописів: «Книга з моїм іменем», в якому молода бібліотекарка Галина Гошко розповідає читачам про книги, в назві яких є імена; Валентина Шевченко запрошує до участі у захоплюючих літературних вікторинах; а Надія Лавринів до ювілею бібліотеки вирішила розповісти про читачів із «багаторічним стажем» у проєкті #моїнайкращі.

По авторках і п'ятицях «працює» дирекція. «Бібліотеці – 80 років», – подумала я, та вирішила «обіграти» це число, пограти зі словами, емоціями, почуттями та рефлексіями. Так народився проєкт #моїнайкращі, в якому я пишу свої 80 слів про кожного, хто сьогодні творить бібліотеку.

Надія Кіндрись серед тисяч світлин у наших фотоархівах відбирає для свого фотопроєкту «Бібліовікна» ті, що привезені з чисельних мандрівок бібліотеками України і світу. І це світ, який можна побачити лише з вікна бібліотеки.

Ми вирішили, що залишимо звичайний розклад за тими клубами, які полюбляють читачам офлайн, і вже звично щочетверга у прямому ефірі молоді батьки, бабусі та їхні солодкі малюки віртуально присутні на заняттях нашого популярного бебі-клубу «Леопузик», по неділях – на відвідувачів наших інтернет-ресурсів чекають майстер-класи з хенд-мейду в «Майстерні ЧЗ», французька онлайн і Леонітанна в клубі любителів голосного читання, систематично виставляється цікава інформація на сторінці проєкту «Екобібліотека», який напередодні ювілею бібліотеки «засвітився» на всевітній мандрі IFLA як приклад успішного проєкту з реалізації цілей сталого розвитку.

Про відділ інформаційних технологій й казати нема що – вони у своїй стихії, як риби у воді. Щоденні онлайн-навчання #Code club Львів, уроки цікавої науки в «Студії розумного школера LevIT», допомога в онлайн-навчанні на заняттях «3 4 у 5 клас», цікаві інформації зі світу новітніх технологій.

Аж ось і 9 травня – день народження бібліотеки, на яке ми так чекали і мали стільки планів щодо його грандіозного святкування. Судячи з кілько-

сті лайків, коментарів та привітань у мережі, подія збрала в шократ більше гостей, ніж фізично могла б вмістити бібліотека, тож масштабності нам не забракло.

Святкова сімейна бібліотечнознавчо-книгознавча вікторина, відеоролик, онлайн-трансляція святкування, відгоспрівітання від користувачів, статті про бібліотеку та її працівників у ЗМІ і, звичайно, пости подяки в соціальних мережах тим, хто створював бібліотеку, хто її відвідує родинними вже кілька поколінь. А ще ювілейний буклет «80 років – 80 кроків» і дуже смачний торт, присвячений бібліотеці. День народження вийшов на славу!

Розгубленість перших днів минула і, чесно кажучи, я була приємно здивована, як швидко ми адаптувалися, як багато вдається зробити у віддаленому режимі. Сайт наповнюється, про читачів не забуваємо, сторінки в соціальних мережах користуються популярністю. А це карантин надає додаткові можливості для навчання, на яке бракувало часу. І майже всі працівники бібліотеки беруть активну участь у вебінарах, навчаються на онлайн-курсах, читають для душі та для роботи. Це й час «підтягнути хвости»: дописати статті та методички, оновити інформацію для бібліотечної енциклопедії, створити презентації та сценарії для майбутніх заходів, спланувати, як будемо працювати, коли повернемося на свої робочі місця. Карантин показав, що є такі бібліотечні процеси, які можна робити віддалено, збільшивши таким чином фізичний простір бібліотеки для впровадження нових сервісів. Але повстає питання забезпечення технікою, контролю за виконанням роботи працівників, мотивацією бібліотечного «фрлансу». Цьому треба вчитися, продумувати, експериментувати. Карантин не закінчиться за один день. Відвідувачі ще довго болятимуться збиратися великими групами, у закритих приміщеннях, тому на нас чекає повна перебудова «масової» роботи, пошук нових форм спілкування з читачами, письменниками, нові форми донесення інформації про книгу та бібліотеку. Щось залишиться в онлайні, якісь події стануть більш камерними або вийдуть за стіни бібліотеки, і ми, бібліотекарі, маємо бути до цього готові.

...Ми сумуємо один за одним і за бібліотекою. Про це свідчить тональність дописів та активність на закритих чатах бібліотеки та відділів, щотижневих п'ятихвилинних нарадах в Zoomi. Ми сумуємо та маємо надію, що вірус відступить, і наші двері відчиняться знову. До нас повернуться наші великі та маленькі читачі, і здійсняться наші грандіозні плани, мрії, сподівання.

Галина БЕНЧЕВКА

заступник директора з наукової роботи
КЗ «Чернівецька обласна бібліотека для дітей» Чернівецької обласної ради

ONLINE-бібліотека для дітей

У мови карантину змінили звичний режим роботи Чернівецької обласної бібліотеки для дітей, змусили знаходити нові форми спілкування з читачами, перейти в режим дистанційної роботи. Щоб наші читачі не відчували себе відірваними від життя і світу, ми запрошуємо їх до віртуального спілкування.

Сайт бібліотеки і сім блогів: «Hello, Європо», «Бібліотечний мікс», «Новинки від інформинки», «Мій край – частина України», «Чернігів еко-іграгу», «Красявничі дайджести», «Бібліотечна формула успіху» у сучасних умовах мають на меті допомогти дітям, батькам, учителям отримати інформацію, цікаво і корисно провести час на карантині.

Для наших найменших читачиків – пізнавально-розважальний проєкт «3 днем народження, книго!» (книги-ювіляри 2020 року), адже книги теж мають свої іменина; а ще звертаємо увагу на конкурс «Подарунок літературному герою», який буде пізнавальним для всієї родини. Для дівчати продовжує працювати школа безпеки для маленьких «Захисти себе сам» і радить пе-

реглянути повчальний мультфільм «Гігієна для дітей: як уберегтися від злих мікробів». Звичайно ж, тема коронавірусу залишається найактуальнішою на сьогодні, і наші відвідувачі мають можливість безкоштовно прочитати і завантажити книгу «Коронавірус. Книга для дітей». Великою популярністю на сайті користується казка для дітей у соціальній ізоляції «Чому мені не можна до бабусі?» (4700 переглядів за тиждень). Мультфільм роз'яснює малюкам, чому їм треба утриматися від гостей до бабусі.

Не залишає бібліотека поза увагою батьків, для них корисними будуть поради, коли і як краще привчати малюка до книги і читання, переглянути цікавинки і погратися в рубриці «Граючись, читаємо разом із журналом «Колобочок». Тестів і пораді батькам «Чи готова ваша дитина до школи?» допоможуть підготувати дитину до навчання.

Бібліотекарі в умовах карантину створюють власні інтернет-продукти, зокрема «Казки з Бабусею Ягусею!» – це новий віртуально-казковий проєкт Чернівецької обласної бібліотеки для дітей. Наша Бабуся Ягуса дуже засмувала у пустій бібліотеці, тому вирішила читати казки онлайн своїм любим читачам! Ми пропонуємо малечі поринути у світ казки разом із цим персонажем. На сайті можна подивитися і послухати уже всім випуски: народні казки «Заєць хвалько», «Пшеничний колосок», «Цап та баран», «Заяча хатка», «Вовк та семеро козенят», літературні казки В. Титенка «Справжній друг»,

Т. Лучинської «Як Микхасік допоміг каченій родині», Н. Княжової «Що таке весна?». А ще наша Бабуся Ягуса може прочитати казку на замовлення для маленьких читачів.

Авторським продуктом є віртуальний проєкт «Мандруємо Європою разом із бібліотечним котом Кексом», який знайомить дівчату з країнами Європи: відеоподорожі «Нідерланди – квітково-сирне королівство», «Норвегія – королівство вікінгів і фіордів», «Дізнаємося про Естонію» та ін. Продовжуємо також знайомити дітей з дитячими письменниками Європи та їхніми творами. Пропонуємо нашим відвідувачам віртуальні подорожі для всієї родини у проєкті «Подорожуємо, не виходячи з дому», наприклад 3D-екскурсії «Віртуальний тур до Білого Дому США», «Ейфелева вежа у Парижі», «1000 міст. Віртуальні тури містами світу». В умовах ізоляції з'явилася можливість подорожувати Україною, дізнатися про неймовірно красиві куточки країни у проєкті «Подорожі Україною онлайн».

Відеожурнал «Караван цікавих історій» – проєкт про геніальних митців різних часів і країн, які завжди залишаються цікавими для нових поколінь.

Проєкт «Професії різні потрібні» допоможе дітям разом із батьками краще дізнатися про творчі професії (художник, режисер, актор, архітектор, композитор) і вибрати майбутню.

У своїй роботі ми приділяємо увагу всім віковим категоріям користувачів, зокрема для підлітків розроблені публікації «Захоплююче читання для підлітків», «Читання – простий і ефективний засіб протистресу». Оскільки усі школярі сьогодні знаходяться на дистанційному навчанні, матеріали на сторінках нашого сайту допоможуть у виконанні домашніх завдань. Наприклад, твори Ліни Костенко, Максима Рильського можна прослухати у виконанні відомих людей. На підліткову категорію розрахований віртуальний проєкт «Галерея історичних портретів. Велика українці».

Віртуально-інформаційний проєкт «Новинки від видавництва» знайомить із українськими видавництвами і має на меті познакомити інтернет-користувачів із новою книжковою продукцією для дітей. Це відомі українські видавництва «А-ба-ба-га-ла-ма-га», «Ранок», «Навчальна книга – Богдан», «Школа», «Зелений пес» та інші.

Чернівецька обласна бібліотека для дітей та практикуючий психолог, арт-терапевт, консультант за методами позитивної психотерапії, арт-терапії запустили спільний проєкт «Психолог радить». Його мета – підтримати наших численних читачів у непростий час, навчити долати стреси, а головне – мислити позитивно і надихати своїм прикладом інших. Перші важливі теми – «Коронавірусна психологія: як заспокоїтися у розпал пандемії», «Тримай п'ять порад від психолога! Інформаційна гігієна: не треба панікува-

ти». Психолог пропонує індивідуальні консультації онлайн.

Блог «Бібліотечний мікс» – лідер з відвідування – допоможе читачам зорієнтуватися у сучасних непростих умовах. Особливо популярними стали публікації для вчителів, які проводять онлайн-уроки, зокрема інформація «Навчаємося вдома – ресурси для дистанційного навчання», розклади онлайн-уроків, «180 відеоуроків з основних предметів початкової школи», з можливістю безкоштовного завантаження (37450 відвідувань за тиждень).

Оскільки родини залишаються вдома через пандемію, діти і батьки мають більше часу, щоб дізнатися про історію рідного краю. Працівники бібліотеки вирішили скористуватися ситуацією і надати більше інформації з цієї теми. Блог «Мій край – частина України» пропонує не тільки віртуальні подорожі Чернівецькою, а й запрошує пройти красявничі інтернет-квести «Подорож у давнину», переглянути віртуальні книжкові виставки. Бібліотека продовжує відкривати життєписи своїх земляків у видавничому проєкті «Роде красний, роде наш прекрасний», випуск 36: «Не мислю життя без науки: Максим Гулий»; дайджест-читання «Новели мого життя: Ілля Сац»; прес-дося «Лесь Гомін». На сторінках блогу «Hello, Європо» користувачі мають змогу віртуально подорожувати Європою, дізнатися про новини і цікаві події світу. Незважаючи на карантинні умови, читачі старшого віку бажать продовжувати навчання на курсах комп'ютерної грамотності «Із комп'ютером на ТИ». Заняття перенесені в онлайн-режим за допомогою скре-спілкування; наші бабусі й дідуся навчаються працювати за комп'ютером, оплачувати комунальні послуги онлайн, замовляти товари і послуги. Для новачків вийшло 11 уроків «Комп'ютерні історії».

Блог дитячих бібліотек Чернівецьщини «Бібліотечна формула успіху» публікує рекомендації щодо безпечного відновлення роботи бібліотек; публікації «Права працівників під час карантину; відповіді на основні запитання», «Бібліотечні фонди в період пандемії» допоможуть колегам знайти відповіді на актуальні питання і допомогти у роботі в сучасних умовах. Колегам-бібліотекарям стануть у пригоді методичні поради, рекомендації та корисні інформаційні джерела «Стоп булі!» Сайт без насильства», адже тема цькування залишається актуальною в усьому світі.

А ще під час вимушеного карантину бібліотекарі займаються самоосвітою, удосконалюють знання державної мови, отримують сертифікати, пишуть гранти.

Щоденне відвідування сайту, окрім блогів, складає 500-600 користувачів. Телерадіоагенція «Новий Чернігів» запросила працівників бібліотеки на прямий ефір програми «Вечірній Чернігів» з інформацією про роботу в нових умовах.

ВПЕРШЕ В ІСТОРІЇ БІБЛІОТЕК ОНЛАЙН-СВЯТКУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ 12-ГОДИННИЙ СВЯТКОВИЙ ОНЛАЙН-МАРАФОН «ЗАХИСТИМО ДІТЕЙ – ЗБЕРЕЖЕМО ПЛАНЕТУ»

Останні події у світі відкоригували та змінили всі сфери людської життєдіяльності. Не залишилося вибору і дитячим бібліотекарям, окрім пошуків нових підходів, можливостей і форм популяризації книги та читання. З огляду на це вперше в історії бібліотек відбулося святкування Міжнародного дня захисту дітей в онлайн-форматі шляхом проведення 12-годинного святкового онлайн-марафону «Захистимо дітей – збережемо планету».

Віртуальне святкування розпочалося на головній сторінці бібліотеки у Facebook о 9.00 та завершилося о 21.00. Публікації на сторінці виставлялися кожні 30 хв.

Програма святкування була продумана максимально яскраво та словесна приємних сюрпризів: у прямому ефірі, який переглянуло майже 1000 шанувальників бібліотеки, пролунало святове привітання генерального директора Національної бібліотеки України для дітей Алли Іванівни Гордієнко.

Також вона оголосила результати Всеукраїнського конкурсу дитячого фотомалюнка «Мрійник року». Родзинкою 12-годинного марафону стала «Година привітань від найкращих друзів бібліотеки»: державних діячів, дипломатів, письменників, видавців, митців, ведучих провідних телеканалів, народних і заслужених артистів України та молодих виконавців. Усього в ефірі пролунало 28 small-відеопривітань, зокрема від народного депутата України, першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики Ірини Констанкевич; уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Людмили Денісової; виконувачки обов'язків Міністра культури та інформаційної політики Світлани Фоменко; Надзвичайного і Повноваженого Посла Нідерландів в Україні Уле Тен'є; Холостячки ке-

рівника відділу «Інформація та бібліотека» Гете-Інституту в Україні Беттіні Венцель; представника Африканської Ради в Україні Теодоріни Каміс-Варрик; начальника Київського військового ліцею імені Івана Богуна, Героя України Ігоря Гордійчука; головного редактора видавництва АРТБУКС Маші Курочкіної; письменників Івана Андрусяка, Катерини Єгоровської, Єви Сольської, Олександра Есаулова, В'ячеслава Купріянка, Валентини Захабури, Зірки Меназюк, Андрія Кокотюхи та Лесі Вороніної; народного артиста України Євгена Нищука; заслуженого артиста України Олега Шака; ведучих телеканалу 1+1 Соломії Вітвіцької та Нелі Шовкоглия; музичних гуртів «Зорептач», «ТамДеМи»; співачки Вікторії Падалко та інших. Тематичні відеоролики-інтерв'ю «Я і мої права», «Тато й мама також були неслухнясиками...» відзняли задалегідь, читачі та їхні батьки.

Корисною та дієвою стала «Юридична година» у прямому ефірі з офісу омбудсмена України, під час якої порушувалися питання державного захисту прав дитини та надавалися вичерпні відповіді на запитання учасників онлайн-трансляції.

Було ще безліч інших цікавинок: трейлер кліпу «Дітям Землі», знятий нашими читачами разом із працівником бібліотеки Євгеном Грабовським на власну авторську пісню, тематичний майстер-клас із виготовлення власного оберега – сонечка; звернення психолога бібліотеки до батьків «Всі ми родом із дитинства»; привітання від родини, що знає рецепт виховання Лідера читання та нагадування батькам від бібліотекарів центру «Вікно в Америку для майбутніх лідерів» про необхідність медіавиховання дітей.

Насамкінець читачам презентували програму літнього читання «Здоров'О з бібліотекою!», лялькову онлайн-виставу «Груффало» та казку Галини Відовиченко «Засинай, Прокидайся» з нового проекту бібліотеки «Казки на ніч».

Тож Міжнародний день захисту дітей подарував нам не лише емоційну напругу, натхнення, сотні вітань від читачів, батьків та друзів, насолоду від професійно виконаної роботи, насичене спілкування, а й збагатив позитивним досвідом адаптації традиційних форматів до сучасних (сподіваємося, тимчасових) обмежувальних реалій.

12-годинний онлайн-марафон «Захистимо дітей – збережемо планету»

- На сторінці бібліотеки у Facebook розпочався о 9.00 та завершився о 21.00
- Публікації виставлялися кожні 30 хв.
- «Година привітань від найкращих друзів бібліотеки» (письменників, видавців, митців, видатних діячів) – пролунало 28 small-відеопривітань
- Тематичні відеоролики-інтерв'ю «Я і мої права», «Тато й мама також були неслухнясиками...», відзняті задалегідь читачами та їхніми батьками

**Національна бібліотека України
для дітей**

за планом виходить більше 4 хвилини, то можна розбити ролик на дві частини.

2. Важливо дотримуватися одноманітності ілюстрацій: якщо мальовані ілюстрації – то всі мальовані, якщо аніме – то аніме, якщо фото – то всі фото. При цьому бажано враховувати стилістику музики й відеоряду (картинки в стилі фентезі наврайд чи будуть добре виглядати в поєднанні з частушками, а класичний «Вальс квітів» – з аніме). Приклад: буктрейлер від Донецької обласної бібліотеки для дітей за мотивами книги Сьюзен Фінден Каспер «Кіт-мандрівник» розроблено в одному стилі (фотографії), оформлено музично. Буктрейлер отримав понад 600 переглядів дописувачів у соціальних мережах. <https://www.youtube.com/watch?v=JyHqCpVvwwM&list=PLQHxsOTBwpmkBYwhD4tDVboZ9DxNDhwB5&index=5>

3. Ролик повинен чіпляти й інтригувати. Для цього важливо підбирати не тільки яскраві й ефектні картинки, а й влучні цитати. Не варто переказувати зміст твору (якщо виникають складнощі з написанням сценічних фраз, можна використовувати, наприклад, вдалі діалоги з позначенням конфлікту та наступною презентацією головних героїв). Приклад: буктрейлер за мотивами книги Івана Андрусяка «Кабан дикий, хвіст великий». Підбрано відеоряд з анімованими персонажами, які «інтригують», фінал оповідання у ролик залишається відкритим та спонукає читача взяти книгу, щоб дізнатися розв'язку. Буктрейлер отримав понад 400 переглядів у соціальних мережах. <https://www.youtube.com/watch?v=Dpf39gl0GyE&list=PLQHxsOTBwpmkBYwhD4tDVboZ9DxNDhwB5&index=4>

4. Акцент на якість і простоту. Аудіотрек повинен бути якісним, без шумових ефектів і з одним рівнем гучності, а ілюстрації – чіткими та без сторонніх елементів (якщо ви скачали картинку з інтернету, то рекламу на них краще замазати). Приклад: буктрейлер від Донецької обласної бібліотеки для дітей за мотивами книги Всеволода Нестайка «Пригоди у лісовій школі». Жваве музичне оформлення та яскраві чіткі ілюстрації. Відеоролик отримав майже 500 переглядів. <https://www.youtube.com/watch?v=6vkSqubkt-w&list=PLQHxsOTBwpmkBYwhD4tDVboZ9DxNDhwB5&index=6>

5. Шрифт у титрах і субтитрах повинен бути розбірливим і читабельним. Краще використовувати простий і звичний TimesNewRoman, ніж красивий і витвіюватий готичний шрифт, який ніхто, крім вас, не зможе прочитати. Ви створюєте буктрейлер не для себе, а для потенційних читачів, тож уникайте зайвих складнощів. Приклад: буктрейлер за мотивами книги Всеволода Нестайка «Тореадори з Васюківки». Чіткий та читабельний шрифт дозволяє більш детально ознайомитися з подіями у відео. Буктрейлер отримав 500 переглядів.

<https://www.youtube.com/watch?v=UyMEIKxs9uw&list=PLQHxsOTBwpmkBYwhD4tDVboZ9DxNDhwB5&index=5>

6. Пам'ятайте про авторські права. При використанні «чужих» матеріалів у створюваному відео переконайтеся, що вони лежать у вільному доступі. Звичайно, краще використовувати класичну музику та старі фільми, однак, якщо ваш вибір прийшовся на незвичну музику чи роботи сучасного художника, то по можливості потрібно зв'язатися із правовласником та запитати про дозвіл на використання матеріалів. У будь-якому випадку у фінальних титрах чи описі під відео не зайвим буде вказати, що всі права на використані матеріали належать правовласникам, вказати на ресурси й назви джерел, авторів і правовласників, а також уточнити, що матеріали використані в ознайомлювальних цілях.

Важливо! Актуальним є опитування читачької аудиторії: які моменти в цілому за сюжетом та окремо зі сцен подобаються, чим книга зацікавила, а чим може відштовхнути. Думки часто не збігаються: те, що подобається авторові, йде мимо читача, а те, що має другорядне значення, викликає захват. А буктрейлер створюється для читачів! Можете протестувати вашу творчість на друзях і знайомих, послухати їхні враження й зауваження.

Психологічний вплив буктрейлера на користувача є надзвичайно глибоким і різнобічним. Існує думка, що не всі глядачі потім стають читачами, проте побачене залишиться у свідомості людини, і вона може прочитати книгу через деякий час.

Надія СЕКРЕТНА,
головний бібліотекар відділу мистецтва
Національної бібліотеки України для дітей

Дарина ДОНЦОВА,
проект-менеджер відділу мистецтва
Національної бібліотеки України для дітей

МАЛЕНЬКІ ТАЄМНИЦІ ВЕЛИКОГО МИСТЕЦТВА – ТВОРЧІ ОНЛАЙН-ПРОЕКТИ ВІДДІЛУ МИСТЕЦТВ

Мистецтво завжди відігравало особливу роль у житті людини. А кожна людина – родом із дитинства. Ось чому так важливо не вгустити цей найсприятливіший період залучення, зацікавлення мистецтвом – дитячі роки.

На перший погляд може здатися, що діти нічого не розуміють у мистецтві, адже вони поки не знають «сухої теорії»: течій, не завжди можуть назвати представників, різновиди техніки тощо. Але те, як діти відчувають мистецтво – це дивовижно! Молоде покоління живе почуттями й емоціями. Вони ще здатні бачити те, що дорослі упускають. А якщо правильно зацікавити юних та допитливіх, дати їм поштовх до пізнання, то її теоретична частина будь-якої сфери згодом засвоюється легко.

Мистецтво формує естетичний смак. Дитина, вихована красою, буде не простим виконавцем-спостерігачем, а поціновувачем краси в природі, суспільстві, людських стосунках, зможе творчо підійти до того чи іншого виду діяльності, навіть привнести щось своє!

У 2020 році робота нашої бібліотеки перенеслась у площину віртуального простору. Цей частковий перехід став викликом для нас та спричинив потужну хвилю пошуків та опробування нових форм роботи, використання нових способів передачі інформації, пошук альтернативних способів спілкування з читачами. Але актуальність питання популяризації літератури та читання з мистецтва не зникла ні за яких умов, тож це природно, що з'явилися нові актуальні проекти, пристосовані до потреб та вимог бібліотечних користувачів.

Так, у вересні 2020 р. у відділі мистецтва стартовав новий онлайн-проект «Мистецька галерея «PRO-ШЕДЕР» про неперевершені світові шедеври видатних майстрів. Це наша відповідь усім викликам сучасності, наш онлайн-діалог із кожним. Давайте з'ясуємо, що це за проект, як він виник.

Проект «МИСТЕЦЬКА ГАЛЕРЕЯ «PRO-ШЕДЕР» – це пізнавальні відео, які знайомлять дітей із найкращими і найвидатнішими творами світового живопису, скульптури. Кожен випуск – це зустріч з одним із визначних митців та знайомство з його найяскравішим твором. Уже відбулося дев'ять

У вересні відділом мистецтв був представлений новий онлайн-проект «Інтелектуально-мистецький марафон «Торбинка розумних завдань». Суть проекту полягає у створенні різноманітних головоломок, пов'язаних з мистецтвом. Детальнішу інформацію можна переглянути на Facebook- сторінці бібліотеки за посиланнями:

[Випуск 1. Буквений лабіринт](#)

[Випуск 2. Незвичайний годинник](#)

[Випуск 3. Кольорові кульки](#)

[Випуск 4. Доміно](#)

[Випуск 5. Знайомлення з архітектурними шедеврами](#)

[Випуск 6. До нас прибула ціла делегація іноземців!](#)

[Випуск 7. Зимові свята – це час дива](#)

[Випуск 8. Зустріч Нового року](#)

[Випуск 9. Добірка влучних висловів](#)

[Випуск 10. Загадка від Торбинки розумних завдань](#)

[Випуск 11. 150-річчя від дня народження Лесі Українки](#)

[Випуск 12. Тарас Шевченко](#)

[Випуск 13. Незвичайні приклади](#)

[Випуск 14. День цирку](#)

[Випуск 15. Музичні професії](#)

[Випуск 16. Мистецькі детективи](#)

[Випуск 17. Книжкові сторінки](#)

[Випуск 18. Фонограф](#)

[Випуск 19. День художника](#)

Національна бібліотека України для дітей

27 ноября 2020 г. · 🌐

Привіт, знавцям та нишпоркам! Напередодні вихідних пройдемо мозковий штурм та долучимось до прекрасного, знайомлячись із архітектурними шедеврами. 🏠📖

На фото зображена будівля 🏠 (придивіться уважно, можливо, ви десь таку вже бачили?). Ваше завдання дізнатися інформацію про цей будинок, а також написати нам у коментарях:

1. Назву споруди, її автора та адресу, за якою її можна знайти.

2. З якого матеріалу виготовлені «прикраси» цієї будівлі?

Ми вже чекаємо на ваші відповіді!

#торбинкарозумнихзавдань #відділмистецтв #будлядітей

Інтелектуально-мистецький марафон
ТОРБИНКА
розумних завдань

Інтелектуально-мистецький
марафон «Торбинка
розумних завдань»

БІБЛІОТЕКА НА ЧАСІ!
-24/0

Людмила АДАМЕНКО

завідувач відділу розвитку підліткового читання комунального закладу культури «Донецька обласна бібліотека для дітей» м. Маріуполя, Донецька обл.

ІННОВАЦІЇ ТА ДОСВІД: ЯК БІБЛІОТЕКА ЩОДНЯ РОЗВИВАЄ ТВОРЧІ ЗДІБНОСТІ КОРИСТУВАЧА

У сучасних умовах успішні ті бібліотеки, що надають переваги інтерактивним, ігровим та інтелектуальним формам роботи з читачами, використовуючи інноваційні методи.

Поняття «інновація» міцно увійшло й утвердилось у нашому професійному житті поряд із новими інформаційними технологіями. За частотою вживання воно сьогодні не має собі рівних – усі говорять про інноваційну діяльність.

Сучасна бібліотека сьогодні – це поєднання книжок, комп'ютерів, зустрічей, спілкування, навчання та ігор. Бібліотека – це місце, де юний читач завжди може розраховувати на допомогу професіонала, де найкращі сучасні видання зберігаються поряд із улюбленими книжками минулих поколінь, де в пошуку інформації допомагає сучасна техніка. А ще це простір, де дитина розкриває свої здібності. Усі діти від природи талановиті, однак не всі вони про це знають. Тому допомогти їм відшукати в собі схильність до якоїсь справи можуть бібліотекарі.

В останні роки спостерігається помітне зацікавлення бібліотечних спеціалістів у впровадженні інноваційних форм роботи. Реалізація інновацій – це складний, але дуже цікавий та творчий процес, який стає важливим аспектом функціонування бібліотек.

Використання інноваційних форм діяльності в роботі відділу розвитку підліткового читання Донецької обласної бібліотеки для дітей відкриває нові горизонти, підвищує якість обслуговування

користувачів, що позитивно впливає на репутацію та імідж бібліотеки як соціально значущого суб'єкта, який активно розвивається.

Останнім часом у діяльність бібліотеки впроваджено онлайн-заходи. Це покращило обслуговування користувачів, умови для якісного задоволення читачьких запитів, а також забезпечило розумний баланс між інноваціями і збереженням цінних бібліотечних традицій. Така форма роботи з читачами є також актуальною під час карантинних заходів, в умовах боротьби з пандемією. Тому всі майстерні відділу розвитку підліткового читання почали свою роботу в онлайн-режимі.

ЕТНОМАЙСТЕРНЯ «КОЛО»

Це пізнавальні відеореалії – середовище, де підлітки можуть відпочивати та по-сучасному вивчати своє коріння, дізнаватися про звичаї та обряди своїх предків, розширювати свої знання з історії рідного краю, вивчати народні українські ремесла, притаманні нашій культурі. Власноруч діти створюють домашні сімейні та власні обереги, ляльки-мотанки, виготовляють жіночі прикраси. Проведення заходу в онлайн-форматі розкриває нові можливості для наших юних читачів.

ТВОРЧА МАЙСТЕРНЯ «МАЙСТЕР» Я»

Це простір у форматі яскравих відеопрезентацій, де дитина може з користю провести свій вільний час, познайомитися з новими книжковими героями та виданнями, взяти участь у майстер-класі та пробудити свою творчу суперсилу.

Поробки, створені власноруч, наповнюють життя яскравими фарбами, адже створення виробів своїми руками є вельми цікавим і пізнавальним заняттям.

Цим захоплюються не лише діти, все частіше сьогодні можна зустріти дорослих людей, які таким чином відпочивають і отримують від цього неймовірне задоволення.

БІБЛІОЛАБ «ШАЛЕНІ ДОСЛІДИ»

Весела та інтригуюча наука від шаленої лабораторії «Похімчимо?» подарує читачам нові враження. Юні хіміки здійснюють майже магичні дослиди та експерименти, які зацікавляють не тільки підлітків, а й дорослих. У новому форматі спілкування вони розуміють, що світ науки може бути неймовірним, і стати науковцем-початківцем можна, не залишаючи домівки.

Аквапельна галіянина «ВЕСЕЛИЙ ПЕНЗЛИК»

Натхненний простір для дітей та підлітків, переведений в режим онлайн, користується величезним попитом. Адже тут можна дізнатися багато цікавих фактів про рослини і тварин, водні артерії нашої планети, екологію, мати можливість взяти участь у літературних, екологічних вікторинах, а також навчитися відчувати свої емоційні потреби за допомогою пензля та фарб.

Обдаровані користувачі різного віку з радістю беруть участь у різних заходах і майстер-класах, популярність і життєздатність яких визначається, насамперед, цікавим творчим, невимушеним спілкуванням. Творчі заняття залучають дітей до художньої творчості, розвивають у них пізнавальну активність, допитливість, творчі здібності та художній смак.

Творчі майстерні, які проходять онлайн, дозволяють створити навіть традиційні заходи яскравіше, цікавіше та динамічніше, таким чином заходи здатні привернути до себе увагу більш широкого кола користувачів бібліотек, а також залучити нових відвідувачів.

Хочеться зазначити, що саме з розвитком інформаційних технологій спілкування з реальними людьми в реальному часі подекуди стає просто розкішшю, мистецтвом, якому треба навчатися і яке варто популяризувати в роботі бібліотеки. Тому популярною формою роботи з читачами сьогодні є сторітелінг (від англ. storytelling) – спосіб передачі інформації через історії. Сторітелінг використовують, щоб розважити, залучити або переконати співрозмовника (аудиторію). Сюжет будується таким чином, щоб зацікавити слухача, заволодіти його увагою та змусити повірити у краще; щоб за позитивним прикладом героя розповіді розв'язати певну проблему чи внутрішній конфлікт тощо.

Враховуючи вимоги сучасності, однією із головних цілей ДОБД є прагнення зробити освітні послуги доступними для різних вікових груп читачів: дітей, підлітків, студентів; визначити конкретні потреби та інтереси різних груп читачів, ініціювати підтримку.

Сучасні читачі комп'ютерно грамотні, мають мобільні телекомунікаційні прилади. Вони хочуть «брати» багато. З огляду на це бібліотеки активно використовують інноваційні форми роботи, намагаються стати найпопулярнішим місцем навчання і відпочинку, створюють нові шляхи для комунікацій та спрямовані на те, щоб виконувати ролі: місця зустрілі, місця навчання, місця натхнення та дозвілля, місця активних дій.

Запровадження «творчих майстерень» у бібліотеках показало, що за допомогою розвитку творчих здібностей користувачів бібліотекарі залучають їх до продуктивного читання. Адже читання – це процес творчий. Це цілий світ яскравих образів, кольорів і почуттів, це світ уяви та насолоди від читання.

<https://bibliokids-mrpl.com.ua/uk/>

Досвід роботи КЗК «Донецька обласна бібліотека для дітей» м. Маріуполя, Донецька обл.

Ольга ШЕМОТА,
завідувач відділу соціокультурної діяльності
Національної бібліотеки України для дітей

Олена КИСЛОВА,
завідувач сектору бібліотечної реклами
Національної бібліотеки України для дітей

ЦИФРОВІЗАЦІЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ПОШУКИ. ЕКСПЕРИМЕНТИ

Упродовж 2020–2021 рр. Національна бібліотека України для дітей декілька разів побувала у червоній карантинній зоні, була у помаранчевій – з певними обмеженнями, раділа переходу до жовтої. Це розмаїття кольорів не завжди радувало, але мало свої позитивні результати. Бібліотекарі стали мобільними, їх більше не лякає раптовість змін форматів обслуговування, сформовано новий підхід до оперативного планування/перепланування івент-діяльності бібліотеки. Ми ніби створили собі такий уявний перемикач ON/OFF, який, за потреби, миттєво трансформує наші події у формат наживо чи онлайн, або ж взагалі – паралельний. Як у тому давньому мультику: «До чого техніка дійшла: вашу матусю і тут, і там показують».

Гібридність бібліотеки, про яку давно говорили, стала реальністю, і залишатиметься з нами надовго. «Чому?», – запитаєте ви.

Чому, коли зникнуть карантинні обмеження (а це ж має колись статися?), ми не зможемо скасувати усі онлайн-події та повернутися до звичного, як колись, проведення заходів наживо лише для тих, хто прийшов до бібліотеки? Все надзвичайно просто. За час обмежень сформувалася спільнота віддалених користувачів, які беруть активну участь в онлайн-подіях, конкурсах, проєктах, змаганнях, дозвіллевих програмах під час

канікул. Ці діти і підлітки не можуть стати реальними читачами, тому що мешкають далеко від бібліотеки чи взагалі в інших населених пунктах. Та вони залюбки долучалися до інтерактивних подій, які ми впродовж року їм пропонували. Ми не можемо зрадити їхні очікування.

Чи не на цей результат ми працюємо на усіх наших інтернет-профілях? Чи не для цього ми створювали свої медіасторінки, щоб зібрати там нашу цільову аудиторію для комунікації з нею, просування книжкового контенту, для корисних дозвіллевих пропозицій? У нас, бібліотекарів НБУ для дітей, не має сумнівів у тому, що для цієї аудиторії книжкові свята онлайн мають продовжу-

• Комплексні одноденні події

• Zoom-вечірки

**Національна бібліотека
України для дітей**

ватися. Без меж, без обмежень, з рівними можливостями для дітей із великих міст та маленьких містечок, із віддалених сіл і селищ. А гаджети і доступ до інтернету зараз є майже у всіх.

І хоча більшість дітей не мають акаунтів у соціальних мережах, вони комунікували з бібліотекою за допомогою батьків, адже смартфони є майже у всіх, тому заходи і події в zoom, інформування у viber здійснювалися у безпосередньому контакті з користувачами-дітьми.

У нашій статті ми наводимо приклади успішних експериментів із трансформації бібліотечних заходів НБУ для дітей із формату наживо до дистанційного і у зворотному напрямку.

ТРАНСФОРМАЦІЇ OFF → ON. Шоу, святкові програми, загальнобібліотечні заходи, вечірки, програми дозволя.

Варіант 1. Проведення низки масштабних комплексних односторонніх подій на сторінках у соціальних медіа з використанням різних форматів публікацій: прямих ефірів, відеозаписів, листівок, текстів та ін. За рік проведено:

- Міжнародний день захисту дітей та відкриття програми літніх читань <https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=9203>;
- святкування Дня незалежності України;
- відкриття нового бібліотечного сезону 1 вересня. Бібліотека на часі;
- Всеукраїнський день бібліотек <https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=9294>;
- відкриття та закриття Всеукраїнського тижня читання-2021.

Варіант 2. Закриті zoom-вечірки за запрошеннями: фінали конкурсів «Лідер читання», «Творчі канікули», бібліоШОУ сутінки «Крижане серце».

Сутінки «Крижане серце» стали наймасовішою подією для читачів на платформі zoom. Майже 200 учасників із двох входів одночасно. Технічно захід складався із таких елементів: відеозапис, прями включення-привітання, театралізований фрагмент казки, інтерактивні завдання (малюнок, вікторини, танцювальний флешмоб), визначення переможців у завданнях, а також «О, щасливчик» – випадковий вибір (дзвінок учаснику). Так, не просто було технічно звести до кули усі складові, передбачити таймінг (2 включення по 40 хв.), моніторити відповіді у чаті та обирати переможців.

Складніше було підтримувати емоційний градус усіх 180 учасників, які збиралися біля моніторів групами у бібліотеці, творчими студіями або ж поодиночі вдома. Це завдання, як і бібліошоу наживо, вирішувалося за допомогою таких засобів: театралізоване дійство, чарівні перетворення, яскраві костюми, відеоекскурсія від персонажів Національної бібліотеки для дітей для віддалених учасників сутінків, які ніколи не

були у нашій бібліотеці, прями включення гостей, неофіційне привітання генерального директора бібліотеки Алли Гордієнко. Загадковості додавали дивні трюки, яких ніхто не бачив, проте іноді в камері з'являлася волохата лапа з конвертом. Вони стежили в чаті за відповідями учасників, і від них залежало, хто ж стане переможцем.

Такий комплекс засобів, безумовно, був ефективним, мета була досягнута. Незважаючи на те, що з 200 учасників лише 3 читачі стали переможцями, задоволеними залишилися усі. І не просто задоволеними, а щасливими. Відгуки в чаті мали величезну кількість знаків оклику, задоволених смайликів, салютів та сердечок вдячності:

- *Сарненська бібліотека для дітей щиро вдячна за веселий і цікавий час, проведений на ВЕЧІРЦІ. Дякуємо за неймовірну енергетику героїв і приємні хвилини з сюрпризами. Нехай добра справа крокує далі, а ми з ВАМИ!*
- *Читачі Кам'янець-Подільської міської бібліотеки-філії 6 для дітей у захваті від такого формату свят! Дякуємо за чудово проведений час!!!*
- *Херсонська ОБД дякує за справжню святкову вечірку, яка дала можливість розкрити свої творчі та читачькі здібності. Діти України – найкращі!!!*
- *Дякуємо, дуже сподобалося! Читачі Білгород-Дністровської бібліотеки для дітей та юнацтва ім. В. Катаєва, Одеська область.*
- *Діти Миської дитячої бібліотеки м. Чорноморська були в захваті!!! Це раз щиро дякуємо!*
- *Криворізька центральна бібліотека дуже вдячна за чудову та цікаву вечірку, ми всі отримали позитивні емоції та неймовірні враження!*
- *Читачі Рівненської обласної бібліотеки для дітей раді, що взяли участь у такому веселому заході! Дякуємо!!!*

[1] Кислова О., Циблюк Ю. Здорово з бібліотекою навіть і вдома! Літні читання онлайн: здобутки чи втрати? // Бібліотека у форматі Д. – 2020 – №3 – С.31-37

• Учасники Іванчівської дитячої бібліотеки в захваті і будуть чекати нових днів!

Варіант 3. Комплексні програми книжкового дозвілля, а саме програма літніх читань «Здоров'О з бібліотекою!» [1], Осіннє книжкове хоуге, Морозні книжкові ігри, Національна акція «КОЛО читання. Книга єднає країну» за нагоди Всеукраїнського тижня дитячого читання.

Ці програми довготривалі, комплексні, які складаються з низки окремих проєктів, заходів. До 2020 року бібліотеки країни не проводили подібних програм цілком дистанційно. І в цих програмах були сталі бібліотечні проєкти, які трансформувалися в онлайн-формат по-різному, залежно від різноманітних потреб і завдань взаємодії та енергетики впливу на читача.

ПРЯМІ ЕФІРИ. В інтерактивний формат, який передбачає взаємодію глядача, слухача, читача з гостем прямого ефіру, легко адаптувалися зу-

Безперечно, що пандемія змінила традиційні форми роботи, але це дало поштовх до пошуку нового і реалізації незвичних до цього форм роботи. З одного боку, до бібліотек долучились нові читачі, яким краще бути онлайн-учасниками, онлайн-читачами, з іншого - постійні відвідувачі також адаптувались до змін і можна стверджувати, що всі бібліотеки успішно поєднали на сьогоднішній день онлайн/офлайн форми обслуговування читачів.

Дякую за увагу!